

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

cc. s.sf@regeringskansliet.se

Höjt bostadstillägg till pensionärer och höjt minimibelopp vid fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen (S2022/00537)

Pensionsmyndigheten motsätter sig förslaget om höjt bostadstillägg. Vårt svar avgränsar sig till förslaget i denna del.

Vid sidan av detta lämnar vi också synpunkter gällande ikraftträdande samt promemorians beskrivna konsekvenser vid äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg.

Konsumtionsstödet inom bostadstillägg

Pensionsmyndigheten ser flera problem med konsumtionsstödet inom bostadstillägg.

Tidigare utredningar om bostadstillägg såsom *Översynen av grundskyddet för pensionärer, Ds 2018:8* beskriver problemen med att konsumtionsstödet inom bostadstillägget avviker från det grundläggande syftet med förmånen och ges för konsumtion istället för som en ersättning för bostadskostnad. I Pensionsmyndighetens remissyttrande över den promemorian delade vi denna uppfattning och framförde att konsumtionsstödet med fördel på sikt kunde avskaffas. Detta är alltså vår uppfattning. Vi menar också att dessa problem blir allt tydligare och större när konsumtionsstödet höjs och bostadstillägg i vissa fall utbetalas med betydligt mer än vad bostadskostnaden uppgår till. Den nu föreslagna ändringen, jämte höjningen från 1 januari 2022, innebär att för en bostadskostnad på 3 000 kronor kan bostadstillägg ges med upp till 3 740 kronor.

Eftersom konsumtionsstödet saknar koppling till bostadskostnaden är den till sin konstruktion ett allmänt konsumtionsstöd och kan därför bedömas som exportabel enligt EU-rätt, vilket också är ett problem som beskrivs i tidigare nämnda översyn. Översynen menade att detta är en risk som gör det olämpligt att utveckla konsumtionsdelen i bostadstillägget ytterligare vid framtida förstärkningar av grundskyddet, då detta sannolikt skulle öka risken för att stödet bedöms vara exporterbart. Pensionsmyndigheten delar denna uppfattning och menar att detta också är en del av problembilden med konsumtionsstödet inom bostadstillägget.

Pensionsmyndigheten ser gärna att det görs en förnyad översyn av grundskyddet för pensionärer.

www.pensionsmyndigheten.se

Ikraftträdande

Pensionsmyndigheten föreslår ett tidigare ikraftträdande. Vi behöver redan under juli månad fatta beslut om bostadstillägg som ska gälla från och med augusti 2022.

Pensionsmyndigheten föreslår därför att bestämmelserna om ikraftträdandet gällande 102 kap. 22 a § socialförsäkringsbalken justeras. Vi föreslår att lagen träder i kraft den 1 juli 2022 och att de nya bestämmelserna tillämpas för tid från och med den 1 augusti 2022. Följaktligen ska äldre bestämmelser fortfarande gälla för tid före den 1 augusti 2022.

Beskrivna konsekvenser vid äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg

Pensionsmyndigheten har delvis en annan uppfattning gällande beskrivna konsekvenser av det höjda bostadstillägget under avsnitt 3.1 respektive avsnitt 5.1 i promemorian. Pensionsmyndigheten menar att förslagen kan innebära en förändrad ekonomisk situation även för personer som har äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg. I de fall en pensionär får äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg såsom gift eller likställd med gift är det i vissa fall endast hälften av bostadstilläggets höjning som reducerar äldreförsörjningsstödet. Så blir fallet om endast en av makarna har rätten till bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd och ena makens höjda inkomst i form av bostadstillägg därmed fördelas lika mellan makarna. Vi föreslår därför en justering av de beskrivna konsekvenserna i det fortsatta beredningsarbetet.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Daniel Barr efter föredragning av verksamhetsutvecklare Linda Nygren. I den slutliga handläggningen har även jurist Ylva Rosenkvist Sjögren, analytiker Stefan Granbom samt gruppchef IT Annika Francke Sandberg deltagit.

Daniel Barr

Linda Nygren